

Nº7

Octombrie - Decembrie 2012

Proiectul Energie și Biomasă în Moldova **Buletin electronic**

Proiectul Energie și Biomasă în Moldova

Acest proiect este finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat, implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Cuprins

- *Moldova Eco Energetica și-a desemnat câștigătorii ediției 2012*
- *Câștigătorii Competiției Moldova Eco-Energetică, ediția 2012*
- *Valeriu Lazăr: „Evenimentul anului 2012 este reușita de a lansa industria de eficiență energetică și utilizare a surselor de energie regenerabilă”*
- *Agenția pentru Eficiență Energetică și Proiectul UE-PNUD Energie și Biomasă în Moldova au lansat o platformă web de comunicare dedicată energiei din biomasă*
- *Sezonul de încălzire cu energie din biomasă a fost lansat în 60 de instituții din Moldova*
- *Un milion de Euro sunt acordați de Uniunea Europeană pentru procurarea în leasing a echipamentului de producere a combustibilului din biomasă*
- *Funcționarii publici din Republica Moldova vor studia energia regenerabilă și eficiența energetică*
- *Producătorii de brichete și pelete din Republica Moldova au învățat experiența olandeză*

Frumusețea și magia sărbătorilor de iarnă să vă aducă multă sănătate, fericire și împlinirea tuturor dorințelor!

La mulți ani!

cu drag, Echipa Proiectului Energie și Biomasă în Moldova

ȘTIRI PROIECT

Moldova Eco Energetica și-a desemnat câștigătorii ediției 2012

Moldova Eco-Energetica, cel mai mare concurs de premiere a inițiativelor de succes în sectorul energiei regenerabile și eficienței energetice din Republica Moldova, și-a desemnat pe 7 decembrie câștigătorii în cadrul unei ceremonii – Gala Moldova Eco-Energetică .

„Valorificarea surselor regenerabile de energie și sporirea eficienței energetice sunt o prioritate pentru Republica Moldova. Este o reformă ce are ca finalitate sporirea securității energetice a țării, reducerea dependenței de importuri, crearea de noi locuri de muncă și nu în ultimul rând protecția mediului ambiant. Salut inițiativa lansării competiției de premiere a celor mai notabile realizări în utilizarea și promovarea energiei regenerabile și din sectorul eficienței energetice. Sunt convins că exemplele de succes promovate îi vor încuraja pe alții să le urmeze exemplul”, a declarat Vlad Filat, Prim-Ministrul Republicii Moldova la Gala Moldova Eco-Energetică.

La ceremonie au participat peste 300 de invitați, reprezentanți ai conducerii de vârf a Republicii Moldova, miniștri, ambasadori, reprezentanți ai organizațiilor internaționale, sectorului privat, mediului academic și societății civile.

„Mă bucur că prima ediție de premiere Moldova Eco Energetică are loc în anul 2012, declarat de Adunarea Generală a Națiunilor Unite, drept an al Energiei

Durabile pentru Toți, inițiativă la care au aderat 60 de guverne printre care și cel al Republicii Moldovei”, a declarat Cihan Sultanoglu, Administrator adjunct și Director al Biroului Regional PNUD pentru Europa și CSI. *„Cu toții ne-am propus să oferim oamenilor accesul la servicii moderne din sfera energetică, să reducem semnificativ intensitatea consumului de energie și să dublăm consumul de energie din surse regenerabile la nivel global”.*

11 premianți – persoane fizice, întreprinderi, instituții publice, ONG-uri – au fost declarați drept campioni ai sectorului eco-energetic din Republica Moldova. Competiția, desfășurată în perioada 1 iulie – 20 septembrie, a adunat peste 65 de dosare care au fost analizate de grupe de experți în două etape: examinarea dosarului și vizita în teren. *„Dacă anul trecut spuneam că Moldova Eco-Energetică este un apel la acțiune, în sensul eficienței energetice, acum mă bucur pentru amploarea pe care a luat-o această competiție. În spatele dosarelor înscrise în competiție stă o industrie întreagă pe care am reușit performanța să o lansăm pe parcursul acestui an”,* a declarat viceprim-ministrul Valeriu Lazăr, Ministru al Economiei.

„Succesul oricărei reforme urmează a fi măsurat în final nu doar de autorități, ci de fiecare membru al societății. Atunci când cetățenii de rând, sectorul privat și societatea civilă lansează inițiative ce merg mână în mână cu eforturile Guvernului de a reforma

sectorul energetic, atunci putem vorbi despre reforme adevărate. Istoriile de succes ce sunt premiate astăzi sunt una din aceste dovezi”, a declarat Dirk Schuebel, șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova.

Moldova Eco Energetică este organizată de Ministerul Economiei și Agenția pentru Eficiență Energetică la inițiativa Proiectului Energie și Biomasă din Moldova, finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat, implementat de PNUD Moldova.

Competiția Moldova Eco Energetică pentru 2013 va fi lansată în prima jumătate a anului viitor. Mai multă informație despre Moldova Eco-Energetică aflați pe www.aee.md

CÂȘTIGĂTORII COMPETIȚIEI MOLDOVA ECO-ENERGETICĂ, EDIȚIA 2012

Cel mai bun Proiect în Energia Solară: Ecowatt Impex SRL

La piața agricolă din Calea Basarabiei pe lângă fructe și legume ecologic pure, găsiți și energie electrică BIO. Mai exact, vânzătorii de aici utilizează energia produsă de cel mai mare parc fotovoltaic din Republica Moldova, de 100 kW. Panourile instalate de administrația companiei „Ecowatt Impex” SRL convertesc lumina soarelui direct în energie electrică

Cel mai bun Proiect în Energia Eoliană: Universitatea Tehnică din Moldova

De aproape un deceniu, profesorii Universității Universitatea Tehnică din Moldova: Primele turbine eoliene „Made in Moldova” au fost realizate de către profesorii și studenții de la UTM. Vă puteți convinge de eficiența acestor generatoare, vizitând parcul Universității din sectorul Râșcani al capitalei, care este iluminat datorită energiei eoliene. Administrația instituției crede că turbinele eoliene ar fi o soluție pentru a scoate din întuneric satele din țară. Cu o investiție de 20 de mii de euro, o localitate poate uita de cheltuielile iluminării stradale pentru cel puțin 20 de ani.

Cel mai bun Proiect în Energia Geotermală: Sergiu Cocârlă

Știrile despre majorarea prețului la gazele naturale și cărbune nu îl mai îngrijorează pe Sergiu Cocârlă, care de mai mulți ani își încălzește gospodăria pe timp de iarnă și o răcorește pe timp de vară, folosind energia termică a pământului. Primul sistem geotermal din Republica Moldova care funcționează în paralel cu panourile solare – a fost instalat în curtea lui Sergiu Cocârlă. Economii de zeci de mii de lei vorbesc de la sine despre beneficiile acestui sistem.

Cel mai bun Proiect în Biogaz: Vasile Moraru

În visul de a transforma deșeurile agricole în energie electrică, Vasile Moraru din satul Colonița, și-a investit economiile de-o viață. Astăzi însă se poate lăuda că și-a depășit propriile așteptări: e primul om de afaceri care a reușit să vândă statului electricitate BIO și tot primul care a obținut tarif verde de la ANRE. Din 2004, de când s-a aventurat să producă biogaz, Vasile Moraru a deschis mai multe locuri de muncă. Instalația fermierului prelucrează până la 40 de tone de biomasă pe zi care dau în final căldură, energie electrică și îngrășăminte organice.

Cel mai bun Proiect în Biomasă: Agrobiobrichet SRL

Anul trecut, managerul companiei „AgroBioBrichet” SRL, Oleg Donoagă, a renunțat la slujba de funcționar public și s-a lansat în proiecte de valorificare a energiei regenerabile. Mai exact, s-a specializat în producerea brichetelor din resturi vegetale, iar astăzi utilizează energia pe care, metaforic vorbind, o călcăm cu toții în picioare. Pe parcursul unui an, compania „AgroBioBrichet” SRL poate produce 4 mii de tone de brichete din biomasă - suficiente pentru a încălzi pe timp de iarnă 30 de școli sau grădinițe de la sate.

Cel mai bun Proiect de Eficiență Energetică în sectorul public: Spitalul public din Orhei

Orice semn de neîncredere față de beneficiile eficienței energetice pot fi spulberate de economiile ce depășesc sute de mii. Pentru a asigura un regim cât mai rațional al căldurii și energiei electrice, administrația Spitalului de la Orhei a întreprins câteva măsuri simple – a schimbat acoperișul maternității, a instalat colectoarele solare și un sistem inteligent de monitorizare a consumului de energie. Astăzi, spitalul din Orhei este considerat un model de eficiență energetică, deserving trei raioane vecine: Șoldănești, Rezina și Telenești.

Cel mai bun proiect de Eficiență Energetică în sectorul privat: Laiola SRL

Utilizarea energiei regenerabile poate fi nu doar eficientă, dar și inteligentă. Acest lucru l-a demonstrat compania „Laiola” SRL după ce a dotat centrul comercial „Poșta Veche” cu panouri solare și a pus la muncă gazele emise. Datorită schimbătoare de căldură aer-aer, aer-apă și a colectoarelor solare, centrul comercial consumă aceeași cantitate de gaze naturale chiar și după extinderea suprafeței cu 1000 m. Clădirea companiei include o brutărie, o farmacie, un restaurant și un supermarket

Cea mai bună Inițiativă Educațională: Universitatea Tehnică din Moldova

De aproape un deceniu, profesorii Universității Tehnice pregătesc specialiști în Energia Regenerabilă și Eficiență Energetică – capabili să facă față chiar și cerințelor europene. Lectorii de aici ne dau asigurări că programele naționale de eficiență energetică și regenerabile pot deveni realitate cu ajutorul studenților UTM.

Cea mai bună Inițiativă de Comunicare: Ion Muntean

Datorită blogului creat de tânărul Ion Muntean, motorul de căutare „Google” și nu numai, oferă lumii întregi informații analitice despre proiectele de eficiență energetică din Republica Moldova. Începând cu anul 2009 www.ionmuntean.com este „blogul de căpătii” pentru o bună parte dintre studenții Universității Tehnice care se inspiră din analizele despre energia regenerabilă pentru referatele și tezele de an.

Cea mai bună Inițiativă a Tinerilor: Gutta Club

Membrii Centrului republican pentru Copii și Tineret „Gutta-Club” își foloseasc energia pentru a promova energia regenerabilă. Echipa Centrului a bătătorit Moldova în „lung și în lat” cu îndemnul „Da, energiei ECO” și pentru a-i motiva pe oameni să consume rațional energia.

Premiul Special Moldova Eco-Energetică, Ediția 2012: Nufărul SA

Administrația curățătorilor „Nufărul” au decis să poarte de grijă nu doar confecțiilor delicate, dar și mediului înconjurător, utilizând de la începutul acestui an mai rațional energia. Managerii companiei s-au ambiționat să modernizeze rețeaua de alimentare cu apă și canalizare, să doteze încăperile cu sisteme de ventilare eficiente energetic, iar la capitolul energie termică sunt deja pe cont propriu. Mai mult, criza nu i-a speriat, ba dimpotrivă, i-a motivat să solicite un credit prin intermediul Programului BAS al Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare. „Cine nu riscă, nu economisește zeci de mii de euro”, poate fi motto-ul Societății pe Acțiuni „Nufărul”.

Valeriu Lazăr: „Evenimentul anului 2012 este reușita de a lansa industria de eficiență energetică și utilizare a surselor de energie regenerabilă”

Ministerul Economiei a reușit, în anul 2012, să lanseze industria de eficiență energetică și utilizare a surselor de energie regenerabilă. Am elaborat și implementat politicile și legislația necesare, am creat instituții și avem deja și istorii de succes în această industrie, a declarat Viceprim-ministrul, ministrul

Economiei, Valeriu Lazăr, în cadrul ședinței Consiliului de administrare al Proiectului Energie și Biomasă ce a avut loc pe 20 decembrie .

Proiectul, finanțat de Uniunea Europeană și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD Moldova), a servit drept un declanșator al acestor procese și este un real succes, atât în Moldova cât și în regiune, a apreciat ministrul Economiei. El a atenționat că autoritățile trebuie să urmărească semnalele din piață și să promoveze o abordare flexibilă, pentru a stimula dezvoltarea și a evita distorsionarea pieței prin acordarea ajutoarelor de stat. În același timp, procesele nu au devenit încă ireversibile, urmând a fi asigurată continuitatea acestora pe termen mediu și lung, a opinat Valeriu Lazăr.

În cadrul ședinței, experții Proiectului au raportat că în anul curent au fost instalate sau sunt în proces de instalare 104 sisteme de încălzire pe bază de biomasă, cu o capacitate totală de 26 MW și create 226 de noi locuri de muncă. A fost evaluată performanța energetică a clădirilor în 69 de localități și în perioada aceasta au fost create 65 de afaceri în producerea brichetelor au fost lansate.

În același timp, a fost lansat un mecanism de leasing al echipamentelor de brichetare, fiind deja procurate 4 echipamente de împachetare și manipulare a biomasei solide. De asemenea, a fost stimulată lansarea producției locale de cazane pe bază de biomasă, co-generarea industrială pe bază de biomasă și elaborat un studiu privind potențialul de biomasă în Republica Moldova.

Cu sprijinul Proiectului Energie și Biomasă, a început procesul de elaborare a reglementărilor tehnice pentru produsele de biomasă solidă și elaborate manuale și ghiduri pentru profesori, care au fost distribuite în peste 220 de școli.

Agenția pentru Eficiență Energetică și Proiectul UE-PNUD Energie și Biomasă în Moldova au lansat o platformă web de comunicare dedicată energiei din biomasă

Agenția pentru Eficiență Energetică, în parteneriat cu Proiectul Energie și Biomasă în Moldova, a lansat pe 3 decembrie o platformă de comunicare web dedicată energiei din biomasă, una din cele mai accesibile surse de energie regenerabilă din Republica Moldova.

„*www.biomasa.aee.md este locul ce va întruni toată informația despre energia din biomasă din sectorul de regenerabile: cifre și fapte despre potențialul de energie din biomasă pentru Republica Moldova, noutăți din sector, studii efectuate în domeniu, materialele de comunicare, istorii de succes*”, a declarat Mihai Stratan, directorul Agenției pentru Eficiență Energetică. Pagina web a fost elaborată cu sprijinul Proiectului UE-PNUD „Energie și Biomasă în Moldova”.

Pentru început, pagina web, parte a paginii web a Agenției pentru Eficiență Energetică, conține informație complexă despre Proiectul Energie și Biomasă, cel mai mare proiect pe segmentul de energie din biomasă din Republica Moldova. „*Atunci când ne-am lansat, am înțeles că în Republică Moldova există un gol informațional în domeniul energiei regenerabile, dovadă fiind și solicitările zilnice de*

informații și expertiză în domeniu de la cetățeni. Împreună cu Agenția pentru Eficiență Energetică am decis să suplinim acest gol prin crearea pagini web care va fi epicentrul informațional dedicat biomasei și după încheierea activității proiectului nostru”, a declarat Alexandru Ursul, managerul Proiectului Energie și Biomasă în Moldova.

Pagina web conține informație complexă despre activitatea și mandatul Proiectului Energie și Biomasă în Moldova, inclusiv: noutăți, studii și cercetări elaborate în cadrul proiectului, materiale video și print de comunicare, galerii foto etc. Pagina web are elaborată și o hartă interactivă în care sunt prezentate informații detaliate despre investițiile Proiectului Energie și Biomasă în instalarea sistemelor de încălzire pe biomasă în instituțiile publice rurale din Republica Moldova: instituția beneficiară, valoarea investiției din fondul proiectului, contribuția comunității, modelul, randamentul și țara de proveniență a cazanului, tipul de combustibil, numărul de beneficiari ai sistemului alternativ de încălzire.

Informația de pe pagina web este disponibilă în limbile română și engleză.

Sezonul de încălzire cu energie din biomasă a fost lansat în 60 de instituții din Moldova

60 de școli, grădinițe, centre comunitare din Republica Moldova se încălzesc în acest sezon de încălzire cu energie alternativă, din biomasă. Instituțiile publice rurale au sisteme moderne de încălzire cu biomasă, datorită investiției Proiectului Energie și Biomasă, finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat și implementat de PNUD Moldova.

Grădinița din satul Crasnoarmeisocoe, Hâncești, este una din cele 60 de instituții ce au trecut la energia din biomasă. Evenimentul de inaugurare a noului sistem de încălzire a avut loc pe 30 octombrie. *„Mă bucur să văd tehnologii moderne de încălzire, care pe lângă un impact economic evident aduc și multiple beneficii sociale. Bani pentru achiziționarea combustibilului necesar pentru această grădiniță și alte zeci de instituții ce au instalate sisteme termice alternative nu vor fi plătiți în străinătate, ci vor rămâne în țară. Creăm noi locuri de muncă, dezvoltăm noi afaceri în Moldova”,* a declarat Viceprim-ministrul Valeriu Lazăr, Ministru al Economiei, prezent la eveniment.

Grădinița din satul Crasnoarmeisocoe are o suprafață de peste 900 m² și se încălzea până acum cu sobe, utilizând lemne și cărbune. Din cauza sistemului de încălzire neeficient și a prețului mare la cărbune și lemne, cei peste 70 de copii și 20 de angajați ai grădiniței petreceau iernile în săli abia încălzite. Datorită instalării sistemului de încălzire pe bază de pelete cheltuielile pentru căldura se vor reduce în jumătate. În plus, au fost create noi locuri de muncă. *„În satul vecin, Ivanovca, a fost lansată o linie de producere a peletelor ce vor fi furnizați grădiniței, afacere ce a condus la crearea a 6 locuri de muncă. Totodată, și în satul Crasnoarmeisocoe au fost create 3 noi locuri de muncă: 3 operatori ce vor deservi sistemul de încălzire al instituției”,* a informat Sergiu Șova, primarul satului.

Investiția totală a comunității și a Proiectului Energie și Biomasă pentru instalarea noului sistem de încălzire a fost de circa 129.000 USD. *„Noul sistem de încălzire aduce beneficii evidente pentru fiecare: oportunități de dezvoltare economică a comunității, condiții mai bune în școli și grădinițe, noi afaceri”,* a spus Nicola Harrington-Buhay, Reprezentant Permanent PNUD, Rezident Coordonator al ONU în PNUD Moldova. *„Fără leadershipul Guvernului și fără angajamentul autorităților publice locale, istorii de succes de genul celei din Crasnoarmeisocoe nu ar fi posibile”.*

Raionul Hâncești este unul din primele 8 regiuni în care Proiectul Energie și Biomasă în Moldova și-a lansat activitățile în 2011. Cu sprijinul proiectului, au fost instalate sisteme de încălzire alternative, pe bază de biomasă, în 7 sate din raionul Hâncești (Crasnoarmeisocoe, Cărpineni, Dancu, Drăgușeni Noi, Logănești, Boghiceni, Cotul Morii). În total, în raionul Hâncești, începând cu sezonul de încălzire 2012-2013, se vor încălzi 5 școli și 2 grădinițe și 1 punct medical. Investiția totală a Proiectului Energie și Biomasă în raionul Hâncești este în valoare de 499,342.00 USD, contribuția comunităților constituind 2,568,053.00 MDL (207,772 USD).

Până în 2014, Proiectul Energie și Biomasă va acoperi toate raioanele Republicii Moldova. În total cel puțin 130 de școli, grădinițe, alte instituții publice își vor instala sisteme termice alternative pe bază de biomasă cu bani europeni.

Un milion de Euro sunt acordați de Uniunea Europeană pentru procurarea în leasing a echipamentului de producere a combustibilului din biomasă

Viceprim-ministrul Valeriu Lazăr, ministru al Economiei, a semnat pe 25 octombrie cu reprezentantul permanent adjunct al PNUD în Moldova, Narine Sahakyan, documentul de lansare a unui program, în valoare de 1 milion de Euro, acordați pentru comercializarea în rate a echipamentului de producere a combustibilului din biomasă. Bani sunt acordați de Uniunea Europeană, prin intermediul Proiectului Energie și Biomasă, finanțat de UE și co-finanțat, implementat de PNUD Moldova.

Programul vizează stimularea pieței de producere a combustibilului din biomasă în Republica Moldova și este destinat facilitării procurării în regim de leasing de către subiecții sectorului privat a unui vast sortiment de echipamente de producere a brichetelor din biomasă. Echipamentul va fi acordat în condiții avantajoase pe o perioadă de 3 ani, cu 0% comision, 0% dobândă și 0% TVA. În rezultatul acțiunii de leasing, se estimează crearea de 200 – 250 noi locuri de muncă.

„Scopul nostru, prin lansarea acestui Program este crearea de premise pentru stimularea și dezvoltarea pieței de producere a combustibilului din biomasă în Republica Moldova și lansarea unei întregi industrii în acest domeniu, care va utiliza eficient deșeurile agricole. Pe de altă parte, avem grijă și de asigurarea cererii pentru aceste produse din partea sectorului public, prin instalarea cazanelor pe biomasă în școli, spitale și alte instituții din fiecare raion”, a declarat ministrul Economiei Valeriu Lazăr în cadrul unui briefing susținut după semnarea documentelor de proiect.

Un aspect important vizează durata perioadei de leasing, care este de 3 ani. Prima tranșă reprezintă avansul de 20 % din prețul echipamentului și se achită în termen de 5 zile lucrătoare din momentul semnării Acordului de Intenții de procurare a echipamentului industrial. A doua tranșă reprezintă 20 % din prețul echipamentului și va fi achitată pe parcursul primului an de contract, dar în termen de cel târziu 360 zile de la semnarea Contractului de leasing. A treia și a patra tranșă care reprezintă a câte 30 % fiecare din prețul echipamentului vor fi achitate la sfârșitul anului 2 și 3 respectiv, din momentul semnării Contractului de leasing.

„Lansarea acestui Program este un exemplu de abordare complexă a Proiectului Energie și Biomasă, care pe lângă instalarea centralelor termice moderne pe bază de biomasă în instituțiile publice, își propune să dezvolte și sectorul privat de producere a combustibilului din biomasă, astfel încât acesta să devină accesibil pentru fiecare. Sunt convinsă că lansarea acestui Program va avea un impact substanțial și asupra dezvoltării comunităților rurale ce vor aduce noi oportunități deopotrivă pentru bărbați și femei, precum ar fi noi locuri de muncă, mediu mai curat, economii ce vor fi reinvestite în dezvoltarea comunitară”, a declarat reprezentantul permanent adjunct al PNUD în Moldova, Narine Sahakyan.

În calitate de beneficiar al Programului poate fi orice întreprindere privată din localitățile rurale din Republica Moldova, capabilă să gestioneze și să opereze echipament de brichetare a biomasei. Cererile de solicitare pentru participare la prezentul Program urmează să vizeze o valoare maximă de 750,000 lei, suma care va include și prețul echipamentului, costurile pentru transportare, asigurarea pe durata transportării, inspecția și alte cheltuieli aferente procurării echipamentului. Va fi acceptat pentru procurare doar echipament nou și performant din punct de vedere tehnologic, cu un consum redus de resurse energetice. Nu vor fi acceptate pentru procurare unități tehnice și echipament agricol precum combine, tractoare, semănători, și unități de transport, inclusiv cele specializate.

Potențialul beneficiar trebuie să fie înregistrat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, cel târziu cu 6 luni înainte de depunerea cererii de solicitare pentru participare la prezentul Program, să nu aibă restanțe la plățile scadente față de instituții financiare bancare și/sau nebankare sau datorii la impozite și taxe, iar în cazul existenței datoriilor la impozite și taxe, acestea urmează a fi stinse benevol în termen de 30 de zile, din momentul depunerii cererii de participare la Program. O altă condiție de participare prevede ca beneficiarul să nu se afle în stare de insolvabilitate, procedură de faliment, reorganizare sau în orice alte proceduri judiciare, iar afacerea solicitantului să fie amplasată pe teritoriul Republicii Moldova.

Furnizori de echipament de brichetare pot fi companii private naționale sau internaționale din domeniul producerii și comercializării echipamentului de brichetare. Prioritate va fi acordată întreprinderilor ce au implementat sistemul de management al calității (ISO 9001:2002).

Precizăm că Programul de leasing va fi finanțat de Uniunea Europeană, prin intermediul Proiectului Energie și Biomasă.

Mai multe detalii informații despre programul de leasing le găsiți pe pagina web www.biomasa.aee.md

Funcționarii publici din Republica Moldova vor studia energia regenerabilă și eficiența energetică

Funcționarii publici vor studia cursul specializat de regenerabile și eficiența energetică la Academia de Administrare Publică. Începând cu 2013, aleșii locali își vor spori cunoștințele în domeniul valorificării surselor de energie regenerabilă și sporirii eficienței energetice în comunitățile rurale. Cursul va fi parte a programului anual de instruire realizat la Academia de Administrare Publică.

În zilele de 17 și 18 decembrie, un grup de primari au trecut cursul test de instruire în regenerabile și eficiența energetică care va fi desfășurat la scară largă începând cu 2013. Cursul este o inițiativă a Proiectului Energie și Biomasă și a Agenției pentru Eficiență Energetică. *„Este pentru prima oară când Academia de Administrare Publică abordează acest subiect, unul prioritar pentru Republica Moldova. Îmi doresc ca acest curs, pe lângă cunoștințele în energia alternativă și eficiența energetică, să și motiveze primarii să valorifice în propriile comunități energia regenerabilă. Astfel încât să avem comunități eficiente energetice și libere de surse energetice fosile”,* a declarat rectorul Academiei de Administrare Publică, Vasile Marina.

„Am făcut deja un pas spre utilizarea energiei alternative. La grădinița și școala din sat instalăm un sistem modern de încălzire pe bază de brichete. Sunt interesată să cunosc alte posibilități de utilizare a energiei alternative, motiv din care voi urma cu mare interes acest curs”, spune Ecaterina Șereper, primărița din s.Tomaiul Nou, care a participat și la cursul pilot din acest an.

Cursul pilot a fost pregătit și prezentat de un grup comun de experți de la Institutul de Dezvoltare și Inițiative Sociale „IDIS Viitorul” și Academia de Administrare Publică.

Proiectul Energie și Biomasă este un proiect finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat, implementat de PNUD Moldova.

Producătorii de brichete și pelete din Republica Moldova au învățat experiența olandeză

Peste 50 de producători de brichete și pelete, reprezentanți ai autorităților publice locale din toate regiunile Republicii Moldova au învățat experiența olandeză în producerea și utilizarea energiei din biomasă. Jan Anton Zeevalkink, expert internațional din Olanda, a prezentat producătorilor locali experiența europeană în transformarea deșeurilor în combustibil bio. Expertul internațional a organizat două seminare de instruire în zilele de 13 și 14 Decembrie la Cimișlia și Bălți, la invitația Proiectului UE-PNUD „Energie și Biomasă”.

„Republica Moldova are potențial mare de producere a energiei din biomasă. Mă bucur că noul combustibil, din biomasă, este atât de solicitat și că cererea de brichete și pelete depășește oferta. E un semnal clar ce va contribui la lansarea de noi afaceri și la dezvoltarea celor existente din sector”, a declarat Jan Anton Zeevalkink.

Amintim că în ultimul an numărul producătorilor de brichete și pelete din Republica Moldova a crescut de 4 ori, depășind numărul de 50.

„E un sector nou pentru Republica Moldova. Atunci când ne-am lansat în producerea de brichete și pelete, nu am avut de la cine învăța tehnologia de transformare a biomasei în combustibil. Unele lucruri le-am învățat din mers. Iată de ce experiența țărilor avansate în producerea de combustibil din biomasă este de real folos pentru noi”, a declarat Alexandru Ciudin, producător de brichete și pelete din regiunea centru.

Amintim că Proiectul Energie și Biomasă a organizat mai multe sesiuni de instruire pentru antreprenorii agricoli producători și potențiali producători de brichete și pelete. Acesta este însă primul atelier cu participarea unui expert internațional în domeniu.

Contacte:

str. Sfatul Țării 29, etaj 3, bir. 304, Chișinău, Moldova. Tel.: (+373 22) 839985, Tel./Fax: (+373 22) 839983
<http://www.biomasa.aee.md>, e-mail: ina.zglavuta@undp.org

Buletinul electronic este produs de Proiectul Energie și Biomasă în Moldova. Proiectul, implementat în 2011-2014, are un buget total de 14,56 milioane Euro, acordați de Uniunea Europeană (14 milioane Euro) și de PNUD Moldova (560.000 Euro).

Opiniile exprimate în publicație nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene și al PNUD Moldova